

derestfer ved en Landvæsencommissions Kjendelse er afgjort, at de Forder, som Begjæringen angik, henhørte under den nævnte Forordning, og vare Udfgiftsplikten undergivne, at denne Kjendelse derestfer er bleven indanket til Indenrigsministeriet, som dengang var den højeste lovlige Autoritet, næst Hans Majestæt Kongen, i Sager af denne Art, og at Indenrigsministeriet har bifaldet Landvæsencommissions Kjendelse. Nu kan jeg ikke see Andet, end at der i den Form, som dette Forslag tidligere her havde faaet, men som nu er forandret i Landstinget, ligger en Misbilligelse af en Kjendelse, som er afgiven af Landets lovlige, dømmende Autoriteter i denne Art Sager (Tschering: Hør!). Ja, det er det, man skal høre, at man staaer i Begreb med at udtale en Misbilligelse af en lovlig Landvæsencommissions-Kjendelse og en lovlig Høiesterets-Dom i den Slags Sager, nemlig af Indenrigsministeriet. Der foreligger nemlig aldeles Intet, som berettiger Noget i Thinget til at sige, at det er en urigtig Kjendelse. Jeg har gjort mig bekendt dermed, og jeg er nogenlunde inde i denne Slags Sager, og jeg seer Intet, som kan være i Strid med Frd. 23de April 1781. Det maa erindres, at den Forordning, der har haft saa overordentlig gavnlige Følger for Danmark i det Hele, i sin § 3 udtaler følgende Sætning: „og maa ingen af de øvrige Lodseiere modsætte sig saadan Udfgiftning, men enhver skal være pligtig til at befordre denne nyttige Sag, og alene at lade enhver Lodseier, som det forlanger, komme ud af Fællesskabet osv.“ Altsaa, medens Forordningen erklærer, at Ingen maa modsætte sig Udfgiftningen, staae vi i Begreb med at give en Præmie for dem, der have modsat sig en lovlig Udfgiftning. Det forekommer mig ikke at være nogen rigtig Form. De Indvendinger, der skulde kunne hentes mod Udfgiftningen, kunne efter min Formening ikke hentes fra dens Lovlighed, men muligen fra dens Hensigtsmæssighed, men derom kunne vi ikke her have nogen saa begrundet Mening, at vi kunne udtale en Dom derover eller lade denne faae en saadan Indflydelse, at vi tilfødsætte lovlige og retmæssige Handlinger. De Mænd, der have begjæret Forretningen, have været i deres lovlige Ret, og vi maae derfor

lade den nyde Fremgang. Spørgsmaalet om, hvorvidt det er hensigtsmæssigt eller ikke hensigtsmæssigt, ligger heller ikke saaledes for her, at man derom kan have nogen Mening. Oplysningerne i den Henseende gaae i begge Retninger, og det turde vel være, ibetmindste saavidt jeg har haft Leilighed til at gjøre mig bekendt dermed, at Meningen om Hensigtsmæssigheden efterhaanden er bleven mere og mere den, at Udfgiftningen er nyttig. Det er endvidere oplyst, at i den nordlige Deel, som hører deels under Slesvigs, deels under Kongerigets Lovgivning, har Udfgiftningen fundet Sted for længere Tid siden, for en 60 Aar eller saa, og senere igjen i et mindre Omfang, og man har der været tilfreds dermed og fundet Resultatet hensigtsmæssigt, uagtet Forholdene upaatvilelig der have været desamme som paa Sønderlandet. Den hele Anledning til her at tilstaae en Understøttelse er, saavidt jeg kan see, ikke nogen anden end den, at Omkostningerne i dette Tilfælde løbe usædvanlig høit op, deels paa Grund af Landets lange Fraliggenhed, deels paa Grund af Fordernes mindre gode Bestaffenhed, hvilket gjør, at Omkostningerne der beregnes i Forhold til Arealet, falde forholdsvis stærkere paa dette Land, end naar det havde haft frugtbarere og mindre omfattende Forder. Men naar nu Anledningen saaledes ikke er nogen anden end den, at en lovlig og nyttig Foranstaltning har paaført usædvanlige Omkostninger, skjønner jeg ikke rettere, end at man bør give Understøttelsen saaledes, at den kommer Alle dem tilgode, som trænge dertil, ikke blot dem, der have været i deres gode Ret til at begjære Forretningen, men ogsaa dem, der have modsat sig den og nu maae bøde sig for den affagte Kjendelse. Der er endvidere den Omstændighed at lægge Mærke til, at, efterat Udfgiftningen var begyndt og Landvæsencommissionen havde indfundet sig paa Den, har den gjort de Forstillinger gjældende, som det var dens Pligt at gjøre, for at formaae de Mænd, der vare mod Udfgiftningen, til at finde sig deri, eftersom det var aldeles lovligt, og Følgen deraf er bleven, at Flere, der oprindeligt have modsat sig Udfgiftningen, ere gaaede over til at tiltræde Begjæringen derom. Nu ville altsaa efter Lov-